

Huszár Vilmos: Önarckép feleségével, 1910 Haags Gemeentemuseum, Hága

Huszár Vilmos: Kézimunkázó asszonyok, 1904, (Nagybánya) Magyar Nemzeti Galéria

Huszár Vilmos: Alvó asszony, 1910, magántulajdon

18.

HUSZÁR VILMOS (1884-1960)

Lány népviseletben, 1930-as évek eleje

Olaj, vászon, 87x67,5 cm

Jelezve jobbra lent: V. Huszar

Kezdő ár: 1 200 000 Ft / 3810 EUR

Becsérték: 1 800 000 – 2 400 000 Ft

Estimated value: 5 714 – 7 619 EUR

PROVENIENCIA

- J.P. Smid gyűjteménye, Amsterdam

(J.P. Smid a holland konstruktivista művészek – köztük Huszár Vilmos – egyik legismertebb gyűjtője)

VISSZATÉRÉS A TERMÉSZETHEZ

Fejtörést okozhat a művészettörténészeknek, vajon mikor készült ez az olajfestmény. A kép előterében végtelen finomsággal és pontossággal megjelenített női figura látható szín pompás népviseletben. A fiatal lány mögött viszont tört fehér és szürke színárnyalatokkal megfestett geometrikus síklapok zárják a teret.

Nem ritka jelenség az avantgárd művészek körében, hogy a teljes elvonatkoztatás nonfiguratív világából egyszer csak visszatérnek az élethű ábrázolás tárgyyszerű közegébe. Hirtelen eltávolodnak a festészet törvényeit láttató következetes geometrikus képi rendszerektől, és rajzi képességeik teljes eszköztárát felvonultatva ismét a természetes ábrázolás felé fordulnak. Egyszeri alkalomról is lehet szó, mondjuk egy konkrét portré megrendelés esetében. Huszár Vilmosról köztudott, hogy kiváló portréfestőként pályája során, minden korszakában készített élethű arcképeket. A népviseletbe öltözött leány oldalnézetbe beállított ülő portréja esetében azonban nem beszélhetünk egy karakteres személyiség hiteles megörökítéséről. Sokkal inkább egy virtuóz festőegyéniség izgalmas témaválasztásáról, amelyben új kihívásokat, új festői problémákat állít maga elé.

NATURALISTA ELŐZMÉNYEK

Tudjuk, hogy a fiatal Huszár Vilmos Hollósy Simon müncheni szabadiskolájában nevelődve fogékonyvá vált az érzelmmel teli természetábrázolás iránt. Néhány Nagybányán és Técsőn készült korai festményének bensőséges hangulata a mester által hirdetett finom naturalizmus érzékeny színvilágát és átszellemített atmoszféráját érvényesítette. Huszár nem a Ferenczy Károly közvetítette plein-air festés valór problémái foglalkoztatták, hanem Hollósy tanítását követve az intuíció és az érzés erejét hangsúlyozta a természetábrázolásban. Ez annyira meghatározó útmutatást jelentett számára a pályáján, hogy portréfestészetében mindig előhívta a tőle tanultakat.

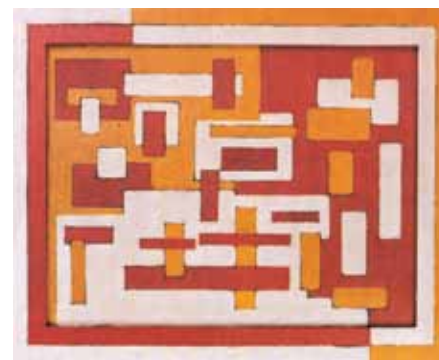

18

TELJES ABSZTRAKCIÓ

A huszonkét éves korában Hollandiába települt fiatal művész Theo van Doesburg és Piet Mondrian környezetébe kerülve szinte törvényszerűen maga mögött hagyta a nagybányai tradíciókra építő, figuratív természetábrázoló művészszelemléletet, és a geometrikus absztrakció elkötelezett hirdetőjévé vált. Az 1917-től megjelenő De Stijl (A Stílus) avantgárd folyóirat egyik aktív szervezőjeként ő tervezte a lap közismert geometrikus emblémáját az első szám címlapjára. Síklapokból komponált festményeit, üveglakait, konstruktív szellemű enteriőrterveit, dinamikus formált plakátjait világszerte jól ismerik.

Huszár Vilmos: Kompozíció, 1917
Haags Gemeentemuseum, Hága

Huszár Vilmos: Szürke kompozíció, 1918
Magántulajdon

ÚJ TÁRGYIASSÁG

A húszas évek közepétől érzékelhető az európai művészetben a klasszikus formákhoz való radikális visszatérés tendenciája, a környezet pontos, tárgyyszerű megjelenítésének a művészi gyakorlata. Az aprólékos részletezettséggel kidolgozott realista ábrázolások sok esetben a valóság távolságtartóan prózai, érzelemmentes leképezésére szolgáltak. Huszár Vilmos festészetében erről nincsen szó. Sőt ellenkezőleg. A fiatal nő érzékletes, minden finom részletre kiterjedő megfestése kedves emlékeket idéző, szeretetteljes közelséget érzékeltet a festő és modellje között. Izgalmas kihívásnak tekinti a feladatot, s virtuóz rajzi tudásának teljes arzenálját mozgósítja. Bravúrosan oldja meg a pliszírozott szoknya redőzetének és a hímzett virágmotívumoknak a megfestését. A szemérmesen üllő leány archaikus figurája érdekes kontrasztot alkot a háttéri elemek minimalista modernitásával. Huszár nem tagadja meg neoplaszticista festői gyakorlatát. A neutrális síklapok éteri fehérsége a kortárs holland építészet tiszta téralkotó szemléletét érzékelteti.

Kivételes képpel állunk tehát szemben, ahol a szívet melengető múltbéli tradíciók és a jövőt hordozó letisztult formarend megtettesítői jól megférnek egymással.

Dr. Gergely Mariann

Huszár Vilmos: Női portré, 1925 körül,
Magántulajdon

